

BÓBITA Óvoda

☒:1072 Bp., Akácfa utca 32. ☎: 06-1-321-3675; fax: 06-1-321-3675

E-mail: bobitaovi@mail.datanet.hu

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros
Önkormányzat
Humánszolgáltató Iroda
1076 Budapest, Garay utca 5.

Ikt. sz.: 238/25/2016

Ügyintéző: Urbán Jánosné

Ügyintézés helye, ideje: Bóbita Óvoda,
2016. 03. 07.

Tárgy: Környezeti nevelés

Tisztelt Nagyné Kovács Martina Irodavezető Asszony!

Kérésére megküldöm Önnek a Bóbita Óvoda beszámolóját az Önkormányzat környezetvédelmi programjához.

Környezeti neveléssel és a „Zöld Óvodával” kapcsolatos programok a Bóbita Óvodában 2015. évben

- szakmai munkaközösség: jeles napok, hagyományok, Zöld Óvoda kritériumrendszere szerinti megfelelés a csoportokban,
- a csoportszobák egyéni hangulatának kialakítása a Zöld Óvoda szerint – élősarok, akvárium, terrárium,
- a gyerekekkel az óvoda szűkebb és tágabb környezetének megismerése a sok sétával, kirándulással,
- Takarítási Világnap – szülőkkel közösen munkadélután, „hulladékból” báb készítése, mesedramatizáláshoz,
- a csoportokban újrahasznosítás – újrapipr készítése.
- Takarítási Világnap alkalmából környezetvédelmi előadás a szelektív hulladékgyűjtésről ÖT HÉT egyesület, szelektíven gyűjtjük a csoportokban a hulladékot,
- Állatok Világnapja – Hóbagoly, és a Szibériai Tigris örökbefogadása, egy évig tiszteletbeli nevelőszülők vagyunk,
- évszakonként állatkert látogatása,
- Víz Világnapja – babpalánta szépségverseny, szülők bevonása,
- Magyar Mezőgazdasági Múzeum múzeumpedagógusával rendszeres múzeumlátogatás,
- „Zöld falitábla” szülők tájékoztatása a „Zöld Óvoda” programról,
- gyermekkirándulások szervezése – heti szinten egy alkalommal kirándulnak a környéken az óvodai csoportok, gyermeknap kirándulás szervezése Katalinpusztára: Hangya tanösvény,
- felnőtt kirándulás a „Zöld Óvoda” jegyében,
- gyermekek nyaraltatása Balatonmárfiafürdőn – Önkormányzati pályázat támogatásával,
- ZOHE és a környezeti nevelők taggyűlésein rendszeres részvétel, tagság,
- zöld óvodával kapcsolatos továbbképzésen való részvétel, „Zöld Óvoda” hálózattal kapcsolattartás,
- fővárosi és kerületi bemutató szervezése, tartása,
- Föld Napja – szülőkkel közösen palántaültetés „egy gyerek, egy palánta”,

- Árvácska ültetése a területben Önkormányzat szervezése által,
- egészséghet szervezése: zöldségbabok készítése, versenyjátékok a Városligetben a szülők bevonásával,
- Mirelit céggel kapcsolatfelvétel: előadás a szülők részére, gyerekek mirelit gyümölcsöt kaptak,
- a csoportok életében rendszeres a kísérletezés – jó gyakorlatunk bővítése,
- munkadélutánok szervezése a hagyományok köré építve,
- évente egy alkalommal minden csoport hétvégén közös kirándulást szervez a szülőkkel
- háromszor már elnyertük a „Zöld Óvoda” címet, idén pályázunk az „Örökös Zöld Óvoda” tagságra,
- komposztáló használata
- esővízgyűjtő beszerzése Önkormányzat támogatásával,
- a csoportnapló újraserkesztése a „Zöld Óvoda” kritériumrendszerének figyelembe vételével,
- látogatás a Tűzoltóságra, mentőállomásra
- múzeum és könyvtár látogatása együttműködési szerződéssel
- Zöld pályázatokon, versenyeken való részvétel,
- Madárbarát óvoda vagyunk
- Bóbita Napokon „Mackó kiállítás”

Gyermekeinkben tudatosítjuk az energiatakarékosság fontosságát. (víztakarékosság, természetes fény előtérbe helyezése, stb.)

Hári Zsuzsanna
Óvodavezető

Budapest, 2016-03-04

Brunszvik Teréz Óvoda
1074 Budapest Rózsák tere 6-7.
OM.:034365
brunszvikovi@gmail.com

2015 évben is birtokoltuk a Zöld Óvoda címet, környezettudatos nevelésünk keretében megvalósuló tevékenységek:

Zöld Óvoda

Az óvodai környezeti nevelés elsődleges kerete a külső világ tevékeny megismerése, amely különböző tevékenységek során, játékba ágyazva, cselekedtetve ismerteti meg a gyermekeket szűkebb és tágabb környezetünk jellemzőivel, alapvető törvényszerűségekkal.

Az egészséges életmódra nevelést kiemelten kezeljük, számtalan lehetőséget teremtünk a mozgásra a gyermeknek. A szülők és a pedagógusok részére heti egy alkalommal közös tornát indítottunk be.

Preferáljuk az egészséges étkezést, megvalósítottuk a szülőkkel közösen, a „Minden nap gyümölcsnap” programot.

Minden csoportban van kisállat, melynek gondozását a gyermekek az óvodapedagógusokkal együtt a fejlettségi szintjükhöz mérten végzik.

Az óvoda a berendezése a környezettudatosság elveit követve van berendezve, minden helységben zöld növények teszik előbbé a környezetet.

Az óvoda udvarán kialakított kiskertben dísnövények fűszernövények egyaránt beültetésre kerültek. Együtt követjük nyomon a gyermekekkel növények fejlődését, izgalommal várjuk az eper érését.

A nyári hőség enyhítésére, „párakaput telepítettünk”

Az óvoda valamennyi dolgozója, pozitív példamutató magatartással neveli a gyermekeket, a környezettudatos szemléletmódra.

Zöld jeles napok megünneplése:

Víz világnapja- gyerekek pedagógusok programja

Föld napja- gyerekek, szülők, pedagógusok programja

Madarak fák napja - Családi Zöld Nap a Brunszvik Óvodával a Rózsák terén

Állatok világnapja- Gyerekek pedagógusok programja

Családi Piknik a Brunszvik Ovival - Autóbuszos kirándulás a családok bevonásával Pest környéki természetjáró helyre

Nagycsoportosok táboroztatása: „Erdei óvoda” Balatonmárfürdő

Almaszüret

Egész évben alkalmanként megvalósuló fakultatív csoportos kirándulások – természeti értékeink, környezetünk megismertetésére az óvodapedagógusok szervezésében.

Folyamatosan gyűjtjük a használt elemeket!

A papírhulladékot szelektíven gyűjtjük.

Barkácsoló tevékenységek során gyakoroljuk az újrahasznosítást.

Energiagazdálkodás:

Takarékos vízfogyasztásra szoktatjuk a gyermekeket, a tisztálkodások során.

Ablakok ajtók cseréje megtörtént a múlt évben, a nyílászárók jól szigetelnek, hőveszteség minimálisra csökkent a fűtési időszakban.

Világító rendszerünk elektromos berendezéseink az előírásoknak megfelelőek.

Budapest, 2016. március 3.

Országgné Kun Julianna
óvodavezető

Környezeti nevelés, környezettudatos magatartás megalapozása érdekében végzett tevékenységek 2015 évben Csicsergő Óvoda

A Csicsergő Óvoda Helyi Pedagógiai programjában kiemelt a gyermekek környezettudatos életmódjának megalapozása, a természet és élet közelség, az egészségtudatos magatartás megalapozása, ezért ez folyamatosan jelen van a tevékenységekben, a programok, projektek is nagyrészt ehhez kapcsolódnak. A külső világ tevékeny megismerése tevékenységekben rendkívül hangsúlyosan kezeljük a környezettudatosságot, az egészségtudatosságot.

Komposztálunk, szelektíven gyűjtjük a hulladékot, az udvaron minden csoportnak van kiskertje.

Kiemelt tevékenységeink és programjaink a környezeti nevelés, a környezettudatosság jegyében:

- Őszi betakarítás hete az egészséges életmód jegyében:
A tavasszal a csoportok kiskertjeibe ültetett zöldségek betakarítása, feldolgozás, befőzés, savanyúság eltevése, a kiskertek ápolása.
- Őszi nagytakarítás az udvaron.
- Madárgondozás projekt csoportonként: a madáretetők rendbe hozása, feltöltése élelemmel, napi megfigyelések.
- Őszi, tavaszi kirándulások (igyekszünk a Natura 2000 helyszíneit előnyben részesíteni), tematikus, megfigyelő, tapasztalatszerző séták, kirándulások minden évszakban, szűkebb természeti környezetünkben, ahol a gyermekeknek lehetőségük van természettel kapcsolatos megfigyelésekre, tapasztalatszerzésre. A Városliget valamint az állatkert közelségét figyelembe véve kihasználjuk környezetünk adta lehetőségeinket – rendszeres séták, évente kétszer állatkerti látogatás.
- A Víz világnapja hete az óvodában: séta a Duna partra és a Városligeti tóhoz, takarékosagra buzdító vizes játékok szervezése, a víz, a vizes élőhelyek megóvásának a környezet óvásának kiemelése.
- A gyermekek figyelmét a komplex tevékenységek rendszerében játékos formában is ráirányítjuk az energiatudatosságra, az energiával való takarékos gazdálkodásra – takarékoskodás vízzel,
- Föld Napja rendezvény projekt, több héten keresztül megvalósuló tevékenységek: a kiskertek gondozása, a termelt komposzt kiszórása, a csoportonként csíráztatott palánták kiültetése a kiskertekbe, gyümölcsfa és díszfaültetés, a csoportok előtti virágládákba ültetés, játékos vetélkedők, versenyek környezetünk óvásának, a szelektív hulladékgyűjtésnek jegyében. 2015-ben hagyományteremtő céllal külső helyszíni rendezvénnyel zártuk a projektet. A Városligetben „ismerd meg és óvd környezetet” mottóval az óvoda minden csoportja játékos térképoltatás, természeti és épített környezetünk felismerése versenyen vett részt, melyet az óvodapedagógusok gondos előkészítő munkája előzött meg. Nagyon hangulatos és színes projektet zártunk, melyben a gyermekek konkrét tapasztalatokhoz juthattak a környezettudatos és egészséges életmód megalapozásához. Fontos kiemelni, hogy a szülők segítségére mindig számíthatunk ennek a projektnek a megszervezésében.
- Minden csoport számára beszereztünk kézi nagyítót, a gyermekeknek minden lehetőséget megteremtünk az udvari és külső tevékenységek (pl. kirándulások) során a természet megfigyelésére.
- Részt veszünk a komposztprogramban, a HUMUSZ szövetséggel való együttműködésben pályáztunk, két komposztteret kaptunk, komposztálunk. Egy óvodapedagógus részt vett

a kapcsolódó képzésben, valamint a Zöld Óvoda koordinátor felkészítő szakmai napon. Tapasztalatait belső továbbképzés, belső tudásmegosztás formájában nevelés nélküli munkanapon megosztotta a testülettel is.

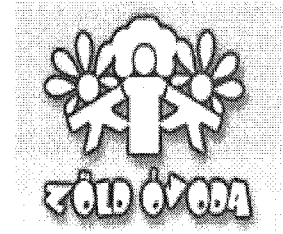
- Szintén a környezeti neveléshez kapcsolódott, hogy játékos tűzvédelmi napot szerveztünk. A tűzoltók bemutatták a tűzoltó munkát, a tűzoltó autóba beülhettek a gyerekek, játékos, gyermekek közel álló módon dolgozták fel a tűzvédelem fontosságát.

A tavaszi és nyári időszakban nagyon sok időt töltenek a gyerekek a szabad levegőn, a tevékenységek egy részét is itt szervezik a pedagógusok. Beszereztünk külső párástó berendezést, mely segíti a gyermekek testhőmérsékletének hűtését a nyári nagy melegben. Gondot fordítunk a szabadban és a csoportszobákban is a gyermekek állandó folyadékpótlására, ennek fontosságára felhívjuk a gyermekek figyelmét is.

A szakmai munkaközösség kiemelt feladata a környezeti nevelés, környezettudatos magatartás megalapozása a komplex tevékenységek rendszerében, a pedagógusok módszertani kultúrájának bővítése, fejlesztése elengedhetetlen ahhoz, hogy ezeket a célokat megvalósíthassuk, a gyermekek ÖKO szemléletét megalapozhassuk, ezért a bemutató foglalkozásokat, a szakmai konzultációkat a környezettudatosság, az egészséges életmód (mozgás, környezeti nevelés) jegyében szervezte. Célunk a Zöld Óvoda cím elnyerése, melyhez szintén hasznos segítséget nyújtott a szakmai munkaközösség.

Budapest, 2016. március 8.

Zselinszky Tibor Lászlóné
óvodavezető

Magonc Óvoda - Zöld Óvoda összefoglaló 2016.

Intézményünk második éve viseli büszkén az *Örökös Zöld Óvoda* címet, amit több éves pályáztatás során nyertünk el. Ez a cím kötelez minket. A Zöld Óvoda program további eredményes működtetése nevelő közösségünk közös ügye. Ennek érdekében az utóbbi évben az alábbiakat tettük:

- Pedagógiai küldetésünkben, Pedagógiai Programunkban 2006. óta folyamatosan kiemelt terület a környezeti nevelés.

Dokumentumainkban évek óta markánsan megfogalmazásra kerültek a fenntarthatóságra nevelés elvei alapján folyó nevelőmunka jellemzői, kritériumai, a környezet- és az egészségtudatosságra való nevelés jellemzői (Pedagógiai Program, Házi rend, munkaterv, éves tervek, csoportnaplók), melyek a tevékenységeinkben meghatározóak. Idén az intézményi önértékelés során két sajátos kritériumot emeltünk be, ami szintén ezt a pedagógiai célt szolgálja / Az intézmény Pedagógiai Programjában meghatározott Zöld Óvoda szellemiségében nevel – Az alkalmazott módszerek: általános és természettudományos megválasztása, az életkori sajátosságok és a tevékenységi formák figyelembe vételével történik. /

- Óvodapedagógusaink folyamatosan alkalmazzák a természettudományos módszereket is, ezzel segítik a gyermekek minél többoldalú tapasztalatszerzését, ismereteinek bővülését, környezettudatos magatartásuk alapozását. A tanulási környezet megteremtése, külső helyszíneken való aktív tevékenykedtetés természetes valamennyi kollégánk számára. Szenzitív módszerek jellemzik a szervezett és spontán tevékenységek megvalósítását: tevékenykedtetés, játékos cselekvéses tanulás, felfedeztetés, kooperatív technikák alkalmazása (kirándulások, kiállítások, múzeumlátogatások, séták, helyszíni foglalkozások alkalmi).
- A differenciált bánásmód elve alapján valósul meg a gyermekek nevelése ezeken a területeken is. Egyéni igényükhöz igazodóan hosszabb-rövidebb ideig kapcsolódhatnak be a tevékenységekbe és képességüknek megfelelően fokozatosan egyre összetettebb feladatot kapnak.
- Széles skálán működtetünk társadalmi kapcsolatokat a fenntarthatóságra nevelés érdekében is. A Szülőkön kívül a nagyobb testvérek, volt óvodásaink, társintézmények kerületen belül és kívül is /testvériskola, öko iskola, zöld óvoda/.
- Hagyományok ápolása fontos a szervezeti kultúra és a szülőkkel való együttműködés területén is: Magonc rendezvények, jeles napok szervezése, csoportszokások alakítása – szemléletformálás, ismeret átadás.
- Óvodánk pedagógusai és alkalmazotti közössége egyaránt igyekszik hozzáállásával, kommunikációjával, tevékenységeivel minden esetben pozitív mintát nyújtani a környezettudatos magatartásra, az egészséges életmód szokásainak megalapozására.

- Az óvodában „Zöld” munkaközösség tevékenykedik, segíti a csoportokban folyó munka kiteljesedését.
- Idén is szerveztünk a testület részére továbbképzést, előadást e témában, hiszen kiemelt fontosságú terület. A szemléletformáló, ismeretfrissítő alkalmak népszerűek a kollégák körében.
- Évek óta szelektív hulladékgyűjtés folyik az intézményben a csoportszobákban és szintenkénti is. Helyi adottságunk, hogy az utcai hulladékgyűjtők használata (üveg) is rendelkezésünkre áll. Idén új, egységes szelektív gyűjtőedényeket vásároltunk az intézményi beruházásnak köszönhetően. Így a termekben, a folyosókon lecseréltük a régi, megkopott szemeteseket és helyettük esztétikus, jellel ellátott új edényeket helyeztünk el. A rendelkezésünkre álló keret lehetővé tette, hogy a közösen használt helyiségekbe is tehessünk szelektív hulladékgyűjtőket.(konyha, étkező, irodák, öltözők). Ezeknek nem csak a színe, hanem az oldalukon található logo is segíti az eligazodást, mit-melyikbe gyűjtjük - óvodásaink, dolgozóink és a szülők.
- Évek óta lényeges szempont az intézményi beszerzéseknél a környezettudatos gondolkodás. Mind a tisztítószer alkalmazásánál, mind a játékok, bútorok vételénél nem csak az ár-érték figyelembe vételére ügyelünk, hanem környezetbarát előállítási mód, a természetes alapanyagok aránya is lényeges szempont. Fokozatosan cseréljük az izzókat is energiatakarékos változatra.
- Az óvodaépület használata, berendezése markánsan segíti a környezetbarát szemléletmód és egészséges életmód megalapozását. Mióta korszerűek a nyílászárók, sokkal egyenletesebben temperált a termekben a hőmérséklet és kisebb a fűtésre használt energiafogyasztás is.
- A rendelkezésünkre álló eszközök és lehetőségek tárháza is mind szélesebb: sószoza, természetsarok valamennyi teremben és az aulában is /terráriumok, akváriumok/, jól felszerelt tornaterem, mozgásfejlesztő eszközök a termekben is, zöldegyes, virágos kert, sziklakert, tó, madáretetők, itatók, kerti eszközök.
- A gyermekek rendszeresen bekapcsolódnak a növény- és állatgondozási teendőbe - életkori sajátosságaiknak és a vonatkozó szabályoknak megfelelő mértékben. A csoportszobákban és az udvaron is a gyermekek rendelkezésére állnak kisméretű eszközök, amivel tevékenykedhetnek (pl. seprű, lapát, lombseprű, gereblye).
- A játékok vásárlásánál is előnybe részesítjük a természetes anyagokat, a tartósságot.
- Az újrafelhasználás egyre jobban beépül a mindennapjainkba. Többféle területen sikerült eddig megvalósítanunk. A még felújítható játékokat, eszközöket, ha mód van rá a kollégák, szülők megjavítják. Egyre hangsúlyosabb a barkácsolás, a természetes és újrahasznosított anyagokból készült karácsonyi és anyák napi ajándékok.

- Komposztáló edényeket évek óta üzemeltetünk. Pályázaton nyertünk eddig öt komposztáló keretet, amiből hármát folyamatosan használunk. A gyerekek és az óvoda alkalmazottai folyamatosan gyűjtik a növényi hulladékot a tárolókba. Szülők bevonásával a tavaszi és az őszi kertrendezés során a már érett termőtalajt közösen szórjuk ki a növények tövére.
- A működésben törekszünk a környezetkímélő használatra (takarékoság, környezetbarát gondolkodás – tisztítószeres, berendezések, víz-, villany-, fűtésfelhasználás).
- Környezeti nevelő kollégánk tevékenysége nem csak az intézményben meghatározó, hanem együttműködik több szervezettel (HUMUSZ, Zöld Óvodák Egyesület, Fővárosi Növény és Állatkert, Magyar Mezőgazdasági Múzeum, ELTE-TÓK, Környezetünkért Óvodai Egyesület), a kapcsolatok szélesítik látókörünket, lehetőségeinket sokszorozzák.
- Rajzpályázatokon vettek és vesznek részt nagycsoportosaink, melyek az újrahasznosítással, a hulladékkezeléssel, a környezettudatos magatartással kapcsolatosak.
- A kerületi Növényesítési pályázaton évek óta részt veszünk.
- A felelős állattartás alakítása érdekében előadásokat, interaktív délelőtti foglalkozásokat szervezünk a gyermekek számára (kutya, macska).
- Az óvodai tevékenységeinkbe beépültek a összetartozás, az egység és a nemzeti tudat erősítése érdekében a néphagyományörzés bizonyos elemei a helyi sajátosságok figyelembe vételével. A Bihari János Kulturális Egyesület oktatói második nevelési éve tartanak az iskolába készülő óvodásoknak néptánc foglalkozásokat. A néptánc alapjainak megismerése nagyszerű tapasztalatot, élményt ad a gyermekeink számára, a tánc mellett népi mondókákat, énekeket, énekes játékokat sajátítanak el, mely a népi kultúra alapjait ismerteti meg gyermekeinkkel.

Budapest, 2016.03.07.

A beszámolót készítette:

Müllerné Nagy Krisztina
környezeti nevelő

Szegediné Pusztai Ildikó
óvodavezető

Nefelejcs Óvoda 2015. évi környezettudatos nevelés összefoglalója

Óvodánk egyik innovációja a Környezettudatos magatartás kialakításának programja, melyet az óvodapedagógusok heti-napi szinten beépítenek a munkájukba, így az óvoda mindennapjait átszövi - ezáltal is támogatva a gyermekek környezettudatos viselkedésének megalapozását, fejlesztését, valamint az energiatudatos viselkedésre való nevelést. Nagy hangsúlyt fektetünk az óvodai szintű a környezeti nevelési programokra is.

Intézményünkben az alábbi környezeti nevelési - óvodai - szintű programok valósultak meg 2015. január - 2016. március között:

- 2015. március 20. Víz Világnapja
- 2015. április 16. Föld Világnapja
- 2015. június 5. Környezetvédelmi Világnap
- 2015. október 2. Állatok Világnapja
- 2016. február 1. Medve Nap.

Poszukné Nádhera Judit
óvodavezető

**Tájékoztató az intézmény környezeti nevelési programjáról, a környezettudatos viselkedés
fejlesztéséről**
Kópévár Óvoda
2015

Intézményünkben évek óta kiemelt terület a környezettudatos szemléletformálás, a fenntarthatóság megalapozása. Pedagógiai Programunk külön fejezetben részletezi az evvel kapcsolatosan megfogalmazott célnkat, feladatainkat.

Részlet a Kópévár Óvoda pedagógiai Programjából:

10.4 Környezettudatos szemléletformálás, a fenntarthatóság megalapozása

A fenntarthatóság pedagógiájának fontos értékei:

- az élet tisztelete
- a hagyomány őrzése – átmentése a jövőbe
- mindezek a családok hatékony és folyamatos bevonásával, élethosszig tartó folyamattal és holisztikus szemlélettel tudjuk a leghatásosabban elérni.

A fenntarthatóságra nevelésünk pedagógiájának elvei:

- Az egész életen át tartó tanulás igényének és képességének alapozása
- Alapvető szokások, magatartási formák megalapozása.
- Problémamegoldó, élményközpontú tanulási helyzetek megteremtése, (felfedezés, kísérletezés, kreativitás kibontakoztatása).
- Együttműködés, a társas készségek fejlesztése, az esélyteremtés, a kultúrák közötti párbeszéd alapjainak lerakása.
- Természetudatos életszemlélethez (természet megszerettetése, védelme, a tiszta környezet iránti igény alapjainak lerakása) szükséges kompetenciák fejlesztése, meglévő ismeretekre alapozás, rendszerben való gondolkodás fejlesztése.

A környezettudatos magatartás kialakításának célja:

- A környezet (természeti, társadalmi) fenntarthatósága érdekében szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások alapozása, megtanítása.
- Holisztikus szemlélet kialakítása elsődleges szerepet kap a nevelésünk folyamatában.

Eszközeink:

- közös élményekre épülő közös tevékenységek,
- olyan játékok, eszközök gyűjteménye, melyek elősegítik a környezettudatos nevelést,
- ismeretterjesztő könyvek,
- olyan eszközök, melyek a tapasztalást segítik (elemlámpa, nagyító, bogárnéző, csipeszek...),
- terepen való tapasztalatszerzés,
- gyűjtött természetes anyagok, eszközök,
- elektronikai hordozók: CD, DVD,
- kerti szerszámok,
- madáretetők, itató,
- növényazonosítók a kertben

Módszerek:

- játék,
- terepi tapasztalás,
- felfedezés,
- megfigyelés,
- kísérletezés,
- kooperatív tanulás,
- élménypedagógiai módszerek,
- példamutatás.

A feldolgozás módja

Az óvodai környezeti nevelés alapozó jellegű, meghatározó szerepet játszik a gyermek környezetkultúrájának alakításában.

A környezettudatos magatartás kialakításának fő színtere az óvodában, a külső világ tevékeny megismerése, mint tevékenységforma. Ez olyan nevelési folyamatot jelent, mely valamennyi nevelési területre kiterjed, azokkal kölcsönhatásban van. Komplex tapasztalatszerzés, mely egységben mutatja, érzékelteti azt, ami a valóságban is egységesen érzékelhető.

A környezeti nevelés prioritása előtérbe került az élet minden területén.

A környezet megismerése nem korlátozódik csak a környezeti foglalkozásokra és a tervszerű, tudatos kezdeményezésekre, hanem átfogja az egész óvodai életet.

Benne van a spontán játékban, az önkiszolgáló tevékenységben, az udvari élet pillanataiban, a beszélgetésekben, megfigyelő sétákban, kirándulásokban.

Támaszkodunk a gyermekek családból hozott ismereteire, a családi kirándulások, nyaralások élményeire is. Ha szükséges, a hátrányokat kompenzáljuk.

A természeti és társadalmi környezet témaköreivel valamennyi korcsoport megismerkedik, életkortól függően. A témakörön belül az egyes témák a gyerekek életkorának előrehaladtával lineárisan bővülnek és koncentrikusan mélyülnek.

A fokozatosság elvét követjük a megismertetés során: a közelebbitől a távolabbi felé haladunk. Szemléltetésben, a közvetlen környezetben való megfigyeléstől a képi ábrázoláson való megfigyeltetés felé.

Érvényesítjük a differenciálás pedagógiai koncepcióját a nevelés folyamatában.

Sokszínű, érdekes, izgalmas tevékenységrendszert biztosítunk.

Érzelmek, kifejezőképességek fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk: szeretet, kötődés, élménybefogadás keltése.

A környezettudatos nevelés szabályai az óvodában:

Ahhoz, hogy a gyermekekkel a szabályokat be tudjuk tartatni, fontos, hogy az óvoda minden dolgozója mintaadó, környezettudatos és takarékos viselkedést tanúsítson.

- Feleslegesen ne folyassuk a vizet!
- Ha nincs szükség a villanyra, kapcsoljuk le!
- Lehetőség szerint újrafelhasznált papírt használjunk a rajzolásnál, hajtogatásnál!
- Szelektáljuk külön a papírt és a műanyagot, így kerüljön a gyűjtőbe!

Feladataink:

Egységes szemlélet kialakítása

- Környezettudatos, környezetre figyelő magatartásformák és szokások kialakítása, amely magába foglalja a szűkebb és tágabb környezet, kulturális és természeti értékek megismertetését, megszerettetését és annak megóvására való nevelést.
- Olyan tárgyi környezet kialakítása, ahol az udvar, csoportszobák már külső megjelenésében is sugározzák a közösség fenntarthatósági elveinek érvényesítését.
- A társadalmi igények változásához igazodó, a gyermek életkorának megfelelő természeti, - emberi, - és tárgyi környezetből szerzett tapasztalatok, melynek birtokában biztonságosan eligazodik az őt körülvevő világban.
- Olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, melyek a környezettel való harmonikus együttéléshez szükségesek és a családok környezettudatos életviteléhez hozzájárulnak.
- Foglalkozunk a környezeti gondokkal: energiatakarékosság, hulladékkezelés, pazarlás.
- A család bevonása: szülők ismereteinek kiegészítése, természethez való pozitív kötődés elősegítése. (kirándulások, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, szülői értekezletek alkalmából ismeretek átadása stb.)
- A Zöld Óvoda kritériumrendszer megvalósítási feltételeinek megteremtése, a meglévők erősítése, bővítése.
- A természet ünnepei és a Zöld Napok megtartása.

Óvodánk először 2011-ben, majd 2014-ben újra sikeresen pályázott a Zöld óvoda címért. Madárbarát óvoda 2008 évben lettünk.

2015-ben is sikerült megvalósítanunk mindazokat a programokat, eseményeket, melyek szervesen kapcsolódnak a természet ünnepei, a zöld napok megtartásához, valamint az óvoda éves munkatervéhez.

Lakossági környezettudat-és szemléletformálás körében:

Január

Egészség Hét- (január 26-30) Az egész héten át tartó programsorozat kiemelkedő témája az „Egészséges táplálkozás” volt. Ennek feldolgozása részben saját csoportban, részben közösen, a szülők bevonásával és részvételével valósult meg. Vetélkedők, vetítések, kiállítás és ételkóstolóval egybekötött előadás színesítette a programokat. Természetesen nem maradhatott el a csoportok szokásos tea-délutánja sem.

Február

Medve hét –Óvodánk hagyománya, az egész héten át tartó projekt, mely közös medve-barlang készítésével kezdődött és rajz kiállítással zárult.

Március

Víz-világnapja (március 23) Óvoda szintű közös rendezvény, mely ebben az évben „Játék a Vízzel” címet viselte. A húvös időre való tekintettel az óvoda helyiségeiben alakítottuk ki az állomásokat, ahol a gyerekek kipróbálhatták a különböző vizes játékokat, vehettek részt a vetélkedőkön.

Április

Föld Napja- (április 23) 2015-ben a „Magyarország az én hazám...”címmel került megrendezésre óvodánkban. Az udvaron, a már bejáratott koreográfiának megfelelően, szülők bevonásával, a témához kapcsolódó állomásokat jelöltünk ki, ahol a játékos feladatok megoldása után közös táncház zárta a délelőttöt. A Föld napi rendezvényhez kapcsolódóan idén is szavazás alapján fogadtunk örökbe állatot az Állatkertből.

Bemutató foglalkozás- (április 26) A budapesti Óvodapedagógiai Napok keretében „ Fedezd fel, keresd meg „ címmel bemutató foglalkozást tartott egyik kolléganőnk, melynek témája a környezeti nevelés témakörében megvalósítható új módszerek, lehetőségek megismertetésére került sor.

Május

Madarak-fák napja- (május 8) A csoportok saját virágládájukba palántákat ültettek.

Június

Környezetvédelmi Világnap - A csoportok saját szervezésben kirándulni mentek.

Szeptember

Takarítási világnap – óvoda udvarának rendezése, csinosítása. Szeptember 23-án délután a szülők-gyermekek- óvodapedagógusok közösen tették rendbe a zöld ágyásokat, szedték ki a gazokat, hulladékokat.

Október

Állatok világnapja- A csoportok egy hetes projektben dolgozták fel a témát. Állatok világnapja közös kisállat-bemutatót, simogatást tartottunk. Ezen a napon néhány gyermek behozta otthoni kedvencét és egy célra gondosan kialakított helyszínen a csoportoknak lehetőségük volt megtekinteni őket.

December

Madár- Karácsony Óvodánkban hagyomány, hogy a téli madáretetés kezdetét a téli ünnepkör egyik fontos eseményéhez, a Karácsonyhoz kötjük. A nap folyamán közösen teszik ki a csoportok a maguk készített etetőket, illetve töltik fel élelemmel a már meg lévőket és dalokkal, verssekkel köszöntjük a madarakat.

Folyamatos

Madárbarát program- A Madártani Egyesület szervezésében évente 5 alkalommal tematikus délelőtti megrendezés.

Zöld-faliújság- Aktualitások, programok, lehetőségek ismertetése a szülők számára

Energiatudatos viselkedésre történő nevelés

Október

Komposztálás napja- Az állatokkal világhetéhez kapcsolódó hetes projekt keretében, a komposztlakó állatok megfigyelése történt, csoportonként.

Papírgyűjtés- Idén először szerveztünk közös, a szülők bevonásával történő papírgyűjtést. Partnerünk volt ebben a Planet Recycling KFT, akik biztosították a gyűjtő konténereket, illetve gondoskodtak azok elszállításáról is.

Folyamatos

Esővízgyűjtés

Szelektív hulladékgyűjtés

Új komposztáló beszerzése

Energiatakarékos víz-és villanyhasználat

Tarr Erzsébet
óvodavezető

Budapest, 2016. 02.03.

Környezeti nevelés a Budapest VII. Kerületi Baross Gábor Általános Iskolában
2015/2016.tanév

Az önkormányzat célkitűzésének megvalósítása érdekében a lakossági környezettudat- és szemléletformálás területén az alábbi fejlesztési tevékenység zajlik a Budapest VII. Kerületi Baross Gábor Általános Iskolában:

Az előző tanév végén nyertük el az ÖKO-iskolai címet másodszorra, ennek szellemében kezdtük meg szeptemberben a munkát.

A környezeti nevelést az iskola ÖKO-csoportja koordinálja, elméleti és gyakorlati segítséget nyújt a pedagógusoknak, irányítja és szervezi a tanulók tevékenységét. Iskolai szinten minden munkaközösség képviselője részt vesz az éves munka tervezésében, szervezésben. A feladatokhoz felelősöket kérünk és kértünk fel.

Az iskolai környezeti nevelési programja alapján a tanulók környezettudatos nevelése több területen valósul meg. Az energiagazdálkodás körében az energiatudatos viselkedésre történő nevelés és a szelektív hulladékgyűjtés kiemelt szerepet kap.

Fő feladataink voltak a tanévben iskolai szinten:

1. „Az emberiség nagy korszakai” projekt indítása, megvalósítása október-november hónapban.
2. Részt veszünk a LIGET Egyesület Szitakötő oktatási programjában:
 - alsó tagozaton 1-4. évfolyamon
 - felső tagozaton (magyar és vizuális nevelés) órákon és napközis foglalkozáson.
 - módszertani napot szerveztünk Viktor András vezetésével tanítóknak, tanároknak, óvónőknek – környezeti nevelés témában (Bemutató óra és interaktív előadás).
3. 1-2. évfolyamon „A Tündérszárny és Boborján” c. környezeti nevelés csomaggal kezdtek el dolgozni a kollégák. Az Életfa Egyesület által felkért kollégák véleményezik a csomagot (szöveg, feladatok, film) felhasználhatóság szempontjából.
4. Pedagógiai Programunkban meghatároztuk azokat a célokat és feladatokat, melyek megvalósítását tudatosítással, gyakoroltatással, ismeretek közvetítésével és a szokatlan módszerével kívánjuk elérni.

Célok	Feladatok	Sikerkritériumok
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkenése.	Tisztaság ellenőrzése – Tisztasági verseny (diákönkormányzat). Szelektív hulladékgyűjtés – egyelőre csak a papír folyamatos gyűjtése, tárolásának és elszállításának megszervezése. Helyes vásárlói szokások kialakítása.	Javul az iskola tisztasága. A tanulók és a dolgozók szelektíven kezelik a hulladékot. Csökken az elszállított szemét mennyisége. Kevesebb lesz a csomagolási hulladék a szemetesekben.
Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések „Zöld-kommandó” Tudatosítás, szoktatás	Észrevehetően csökken az iskola víz- és villanyszámlája.
Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői!	„Örökbefogadási” akciók: egy – egy terület; amihez visszajárnak, gondozzák. Fényképek készítése a változásokról. Projektek.	A terület tisztább lesz, gondozottabb.
A tanulók problémamegoldó gondolkodásmódjának fejlesztése (az önálló ismeretszerzés képessége – megalapozva az élethosszig tartó tanulást)	„Zöld sarkok” kialakítása az osztályokban – növények, élő állatok gondozása, nevelése. Ehhez kapcsolódó irodalom megismerése és felhasználása.	Ismereteik bővülnek a gondozott élőlényekről. Versenyek, kiselőadások a témában.
A rendszergondolkodás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál	A rendszergondolkodás elemeinek beépítése az oktatásba.	Tudatosítás és a rendszergondolkodói szokások kialakítása.

A környezettudatos viselkedés fejlesztése érdekében osztályonként/csoportonként az alábbi konkrét tevékenységeket szerveztük a tanév során:

- Részvétel a települést szépítő virágosítási mozgalomban – zöldsarok létrehozása az osztályban, növényápolás; az iskolaudvaron takarítás, gondozás (napközis csoportok)
- Bekapcsolódás a szelektív hulladékgyűjtésbe
- Az iskolaudvaron komposztálás. (A Humusz Szövetségtől pályáztunk komposztáló keretre. Az udvaron a kereteket felállítottuk. Egyelőre az őszi lomb összegyűjtésével kezdtük el a folyamatot)
- Szakkörök, vetélkedők, tanulmányi versenyek öko-témában
- Bekapcsolódás a Szitakötő programba a környezettudatos magatartás fejlesztése érdekében
- Látogatások lehetőség szerint: állatkertben, múzeumban, botanikus kertben, tanyán, nemzeti parkban, szeméttelen, hulladékégetőnél, szennyvíztisztító telepen, Csodák Palotájában
- Madáretetés, esővízgyűjtés, esővíz vizsgálat

- A környezet és egészségvédelem jeles napjairól a tanórákba beépítve illetve külön programokat szervezve emlékezünk meg és tudatosítjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, programot szervezünk.
- Hagyomány nálunk a tudatosítás érdekében, hogy a kiemelt napokon öltözetünk is tükrözi a nap jellegét (víz napján kékbe öltözzünk, madarak, fák napján zöldbe)
- Iskolánk több olyan országos akcióba bekapcsolódik, amelyek segítik tanulóink környezeti és egészségnevelését.
- Pályázatok segítségével környezeti nevelési oktatáscsomagokat használunk („Szitakötő” program, a folyóirat feldolgozása).

Részt veszünk és vettünk valamennyi, a kerület által meghirdetett versenyeken, programokon, melyek a tanulók egészséges életmódjának és környezettudatos magatartásának kialakítását illetve fejlesztését célozza.

A fenntarthatóság pedagógiájához kapcsolódó oktatási-, sport- és diákönkormányzati programok az ökoiskolai tervünk szerves részei.

A DÖK-kel összehangolva már hagyománnyá vált az őszi iskolai sport és akadályverseny, a papírgyűjtés és tisztasági verseny.

Az őszi Egészségnap alkalmával diákjaink részt vettek a szüleikkel együtt a kerületi futó- és gyalogló napon.

Eredményesen vettünk részt a Heted7 versenysorozat minden meghirdetett programján (eredmények: helyezések, a mozgósítás magas száma).

A kerület által szervezett 7 próbán az állatkerti vetélkedőn az alsós és a felsős csapatunk is első helyen végzett.

Az Erzsébetvárosi vetélkedőn is sikeres volt csapatunk.

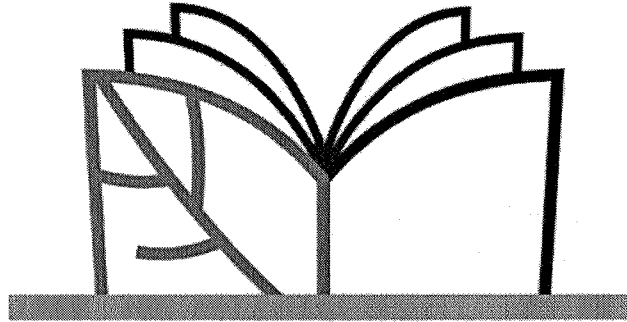
A meghirdetett rajz és egyéb versenyeken is előkelő helyezéseket értünk el.

Az első félévben megkezdett munkánkat a második félévben is aktívan folytatjuk.

Budapest, 2016. 03. 08.

Spiesz Ádám
igazgató

**űErzsébetvárosi Kéttannyelvű
Általános Iskola, Szakiskola és Szakközépiskola**

ÖKOISKOLA

Munkaterv
a 2015/2016-ös tanévre

Környezeti nevelési program
Tervezett programjaink

Rendszeresen a tanév folyamán:

1. Energia őrjárat: közös helyiségek lámpáinak lekapcsolása.
Versenyben pontozzuk az osztályokat, melynek állását faliújságon mutatjuk a tanulónak.
felelős: Gyenes István
Henczel Terézia
Andrási Klára
2. Tanterem rendjének ellenőrzése, pontozása
felelős: Szántainé Szabó Krisztina
Csörgő Éva
3. Virágos tanterem őrjárat
felelős: Vető Gabriella
4. Tavasszal virágos növények nevelése az ablakpárkányokon
felelős: osztályfőnökök
5. Papírgyűjtés
felelős: Hegedűs Imre
6. Szelektív hulladékgyűjtés
felelős: Hegedűs Imre
7. Madáretetés az iskolaudvaron, a Klauzál téren és a Városligetben.
felelős: napközis nevelők
8. Kirándulások: A Budapesti Természetjáró Szövetség túráihoz csatlakoznánk havi rendszerességgel.
felelős: MarkgrubernéKolat Erika

9. ÖKO faliújság: tantermi faliújságok megújulását évszakonként ellenőrizzük és pontozzuk.
felelős: Deszpot Éva
10. A könyvtár előtti faliújság frissítése havonta ÖKO évfordulókkal
felelős: M. Kolat Erika
11. Havonta kézműves foglalkozás természetes vagy újrahasznosított anyagokból
felelős: alsós, napk. mk.
12. „ZÖLD DOBOZ” ,ÖKO hírek gyűjtése, havonta ÖKO-HÍRADÓ összeállítása
felelős: alsós, napk. mk.
13. Irodai papírok újrahasznosítása
felelős: összes kolléga
14. Gyümölcs- és zöldségnapok
felelős: alsós munkaközösség
15. Esővíz gyűjtése viráglocsoláshoz felelős: napközisek

Havi programok:

szeptember.

08. Kisasszony napja, búcsúznak a fecskék, dióverés témája magyar órákon
14. A magyar dal napja („Gyümölcskosár” – népdalok)
29. Mihály nap, a mezőgazdasági év fordulópontja, vásárok, népszokások
felelős: Újvárosi Mónika
30. A népmese napja (állatmesék, érdekes növények a mesékben)
felelős: Rákosfalvi Nóra, tanítók

október.

01. Zenei világnap (híres zeneművek a természetről)
felelős: Iszályné Bencs Adrienn
04. „Ferenc hét” vagy búzahét – a búzától a kenyérig
Állatok világnapja, rajzverseny, versmondás, felelős állattartás
felelős: tanítók
- Látogatás az Állatkertben
felelős: Vida Katalin
- 15-től Kukoricatörés (kézműves foglalkozások, népszokások)
felelős: tanítók
15. A kézmosás világnapja, Semmelweis Ignác érdemei
felelős: tanítók, osztályfőnökök
16. Élelmezési világnap (téma nap)
felelős: szaktanárok, tanítók
16. A kenyér világnapja
felelős: szaktanárok, tanítók
18. A magyar festészet napja (természet)
felelős: szaktanárok, tanítók
21. Káposzta betakarításának kezdete, kóstoló, hagyományok, vitaminsaláta
felelős: alsós mk.
- Felelős állattartás
felelős: Szalai Erika

november.

- Kukoricafosztás ideje (kézműves foglalkozás, csuhé, csutka felhasználás)
TÖK-nap
felelős: alsós mk.
5. Szövés-fonás kezdete (kézműves foglalkozás)
felelős: napközisek
9. Feltalálók napja – kutatás a könyvtárban
felelős: Rákosfalvi Nóra
11. Márton napi libaságok
felelős: alsós mk.

.nov. utolsó péntek: „Ne vásárolj semmit!” nap –túlfogyasztás elleni összefogás

			felelős: osztályfőnökök
december:	3.	A fogyatékos emberek napja (érzékenyítő program) iskolai szinten	
	13.	Luca nap, Luca-búza ültetése	felelős: napközisek
		adventi készülődés, vásár	felelős: Henczel Terézia
január:		projektnap alsó tagozatban– ALMA -nap	felelős: Újvárosi Mónika
		Madáretetés az udvarban és a kerületben	felelős: napközisek
február:		- ÖKO-farsang, újrahasznosított jelmez,maszk természetes anyagból	
		- BUSÓMASZK-készítő verseny természetes anyagokból	felelős: napközisek
		- „Mézes-hét” – projekt-hét (mézfogyasztás népszerűsítése,	
		- veszélyben a méhek!, akácfákról iskolás szinten,	
	2.	„Mackó”- nap – mackó kiállítás	felelős: alsós mk.
		A medve meglátja-e az árnyékát?	felelős: osztályfőnökök
	9.	A biztonságosabb internet napja	felelős: informatika tanárok, of, R. Nóra
március:	5.	A Néprajzi Múzeum napja	felelős: történelem tanárok
	6.	Energiatakarékossági világnap	felelős: technika tanár
	13.	Az alvás világnapja	felelős: osztályfőnökök
	21.	Tavaszi napéj egyenlőség	felelős: természetismeret tanár
	22.	A víz világnapja	felelős: osztályfőnökök
			informatika tanárok
		Az ivás hete „HAPPY-hét” –projekt hét	felelős: osztályfőnökök
	23.	A FÖLD órája	felelős:Rákosfalvi Nóra
		bab-palánta verseny!	felelős: alsós mk.
április:	8.	Az emberszeretet világnapja (tolerancia, más kultúrák megismerése)	felelős: történelem, rajztanárok
	11.	A magyar költészet napja: természet a költészetben	felelős: Újvárosi Mónika
	22.	A FÖLD napja	felelős: Hermann Adrienn
			Szabó Adrienn
	10-20.	Cseresznyevirágzás a Fűvészkertben	felelős: osztályfőnökök
	24.	Szent György-nap – pásztorünnep	felelős: magyar tanárok
	29.	A tánc világnapja	felelős: dráma munkaköz.
		„FÖLD – TÁNC – VILÁG – NAP”	
	30.	Méhek világnapja	felelős: biológia szaktanár
május:		Anyák-napja: „ÖKO-anyu” –verseny	felelős: alsós mk.
	10.	Madarak és fák napja kapcsán alsós kirándulás,	felelős: Henczel Terézia
		madárgyűrzés	Tóth Józsefné
	12-13-14.	Fagyosszentek	felelős: természetismeret tanárok
június:	05.	Környezetvédelmi világnap	felelős: Újvárosi Mónika
			M. Kolat Erika

A környezettudatosság megvalósulása a Dob Óvodában

Óvodánkban nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos nevelésre. Szeretnénk, ha az óvodáskor végére a gyermekekben igénnyé és készséggé válna a környezettudatos életmód, amellyel szüleiket is „megfertőzhetik”.

A mindennapokban „beszélgetőkörök” alkalmával adjuk át, és vezetjük rá óvodás gyermekeinket környezetük óvására. Beszélgetünk arról, hogy mit tehetünk magunkért, emberekért, a természetért, a Földért, illetve arról, hogyan tegyük, és miért van erre szükség. Fontosnak tartjuk a takarékoskodást, ezért felhívjuk a figyelmet a takarékos vízhasználatra, csak szükség esetén kapcsoljuk fel a villanyokat, ha elegendő természetes fény jut be, lekapcsoljuk, valamint energiatakarékos izzókat használunk, amelyeket a szülőknek szervezett csereakció alkalmával szerzünk be.

A mindennapi barkácsolások alkalmával újrahasznosítunk különböző anyagokat, amelyeket a pedagógusok és a gyerekek közösen gyűjtenek össze. Abban még fejlődésre, és némi szemléletváltásra van szükség, hogy a papírt rendszeresen újrahasznosítsuk a csoportokban, illetve az óvodában keletkezett hulladékot is nagyobb mértékben tudjuk újrahasznosítással csökkenteni.

Egyes csoportokban kisállat tartás is megvalósul (teknős, hal, csiga), ami lehetővé teszi, hogy a gyerkőcök megfigyeljék őket, részt vegyenek rendszeres gondozásukban, átérezzék az ezzel kapcsolatos felelősséget, amely rávezeti őket az állatok óvására, segítésére.

A növények óvására, szeretetére neveljük őket. Azt valljuk, hogy inkább a természetes élőhelyükön tudunk sokáig gyönyörködni bennük, minthogy egy pár napra tudjanak csak szobánk díszei lenni. Szobánk díszeként az általunk ültetett szobanövények szolgálnak. A tevékenységek során ültetett virágokat, növényeket pedig később kiültetjük a kiskertünkbe.

Óvodánk legnagyobb környezettudatos rendezvénye az újrahasznosítási hét, amely előtt a szülőktől és a gyerekektől várunk újrahasznosítható háztartási hulladékot, amit aztán a hét során felhasználunk a gyerekekkel. A megmaradt dolgokat összegyűjtjük, és a legközelebbi szelektív hulladékgyűjtőnél elhelyezzük a megfelelő konténerekben. Ekkor valósul meg a már korábban említett csereakció is az energiatakarékos izzókért.

Rendszeresen részt veszünk az önkormányzati környezetvédelmi rendezvényeken, eseményeken (ültetések).

Évente kétszer rendezzük meg a fenntarthatóság jegyében a Dob Tallér nevezetű börsét, amelynek az a lényege, hogy a szülők behozzák a már kinőtt, megunt ruhákat, játékokat, használati tárgyakat, amelyekért a pedagógusok által készített Dob Tallért kapnak. Egy megnevezett napon „kiárusítjuk” ezeket a behozott dolgokat, ahol a kapott tallérjaikat levásárolhatják.

A környezettudatosság és az egészséges életmód kéz a kézben jár, így erre is nagy hangsúlyt fektet óvodánk. Minden csoportban megvalósul a nap folyamán a rendszeres folyadékpótlás lehetősége. Naponta többször fogyasztanak a gyermekek friss zöldséget és gyümölcsöt. Nevelési tervünkben is kiemelt szerepet kap a higiéniai szokások elsajátítása. Folyamatosan dolgozunk a gyerekek óvodába lépésétől azon, hogy átadjuk a kézmosás és kéztörlés helyes technikáját, illetve hogy a megfelelő helyzetekben szükségét érezzék ezeknek. Mindig van lehetőség a gyermekek és a felnőttek számára is a kézfertőtlenítésre. Rendszeresen használjuk sósobánkat, amelyet a gyerekek nagyon élveznek. Sokat beszélgetünk ezek fontosságáról, jelentőségéről, illetve a betegségmegelőzés módszereiről és lehetőségeiről, amelyben a szülők együttműködését is kérjük.